

ODNOS DO STARIH LJUDI V SLOVENSKI DRUŽBI

Dr. Jana Mali

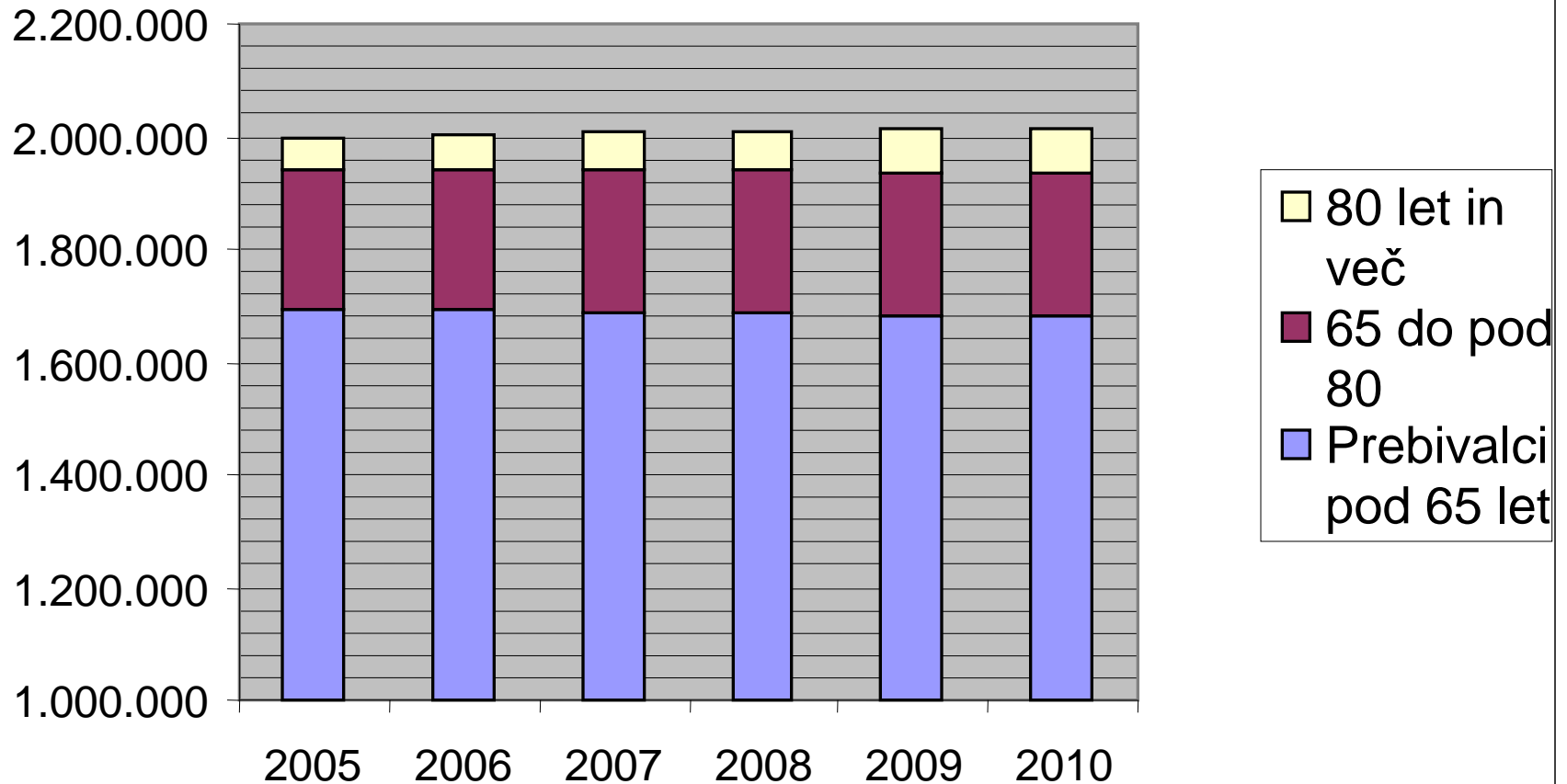
DEMOGRAFSKI TRENDI V SODOBNEM SVETU IN PRI NAS

- Slovenija ima okoli 16,5% starih ljudi
- Strokovnjaki predvidevajo, da bo leta 2020 delež prebivalcev starih nad 65 let narasel na 19,4% celotne populacije

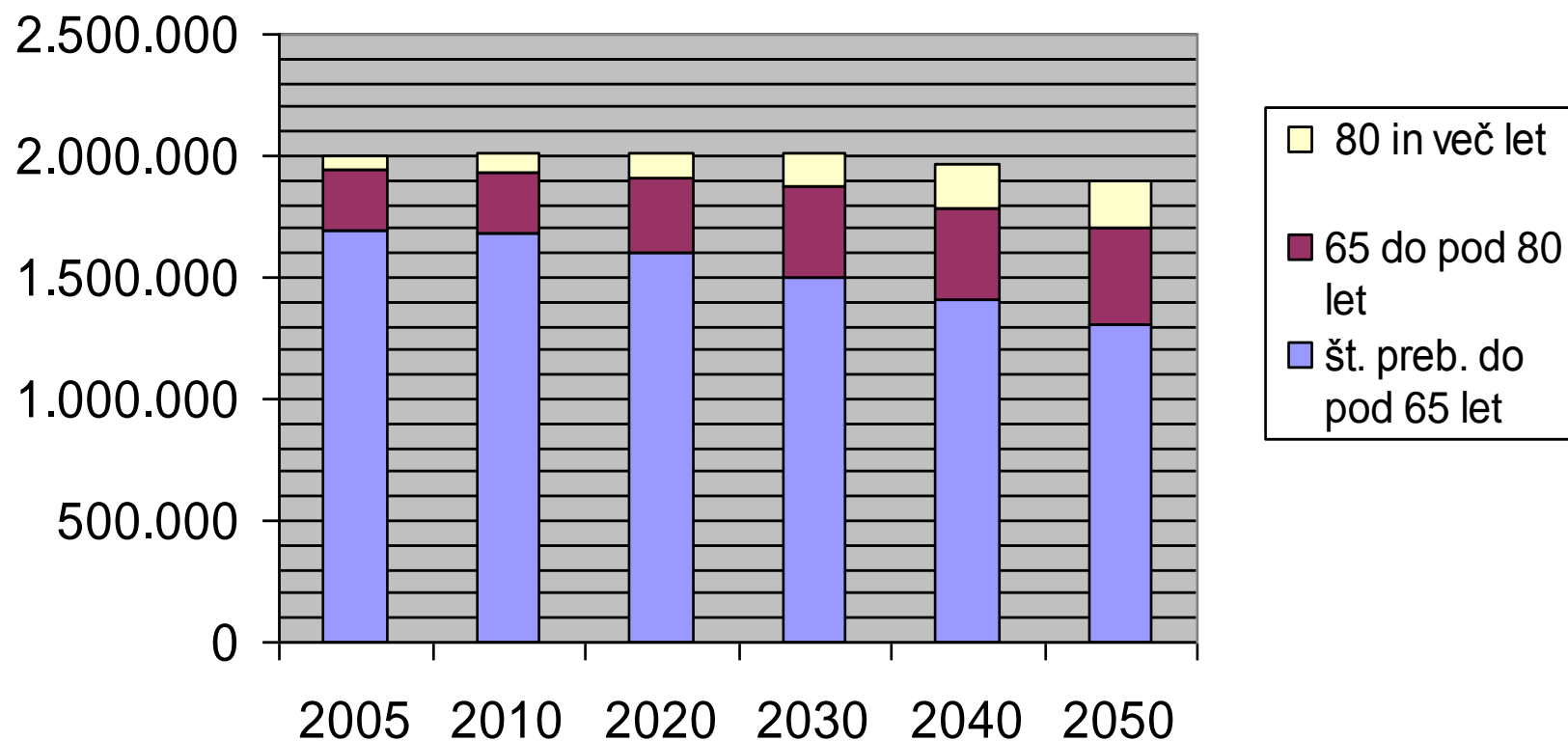

- Pred osemintridesetimi leti (1974) je delež prebivalcev mlajših od 15 let zavzema 23,8% vsega prebivalstva, delež prebivalcev starih nad 65 let pa le 10,2%.
- Sredi leta 2005 se je razmerje za prvo skupino še poslabšalo. Prebivalcev, mlajših od 15 let, je bilo 15,5%, starih nad 65 let in več pa že 15,2%.

PROJEKCIJE PREBIVALSTVA SLOVENIJE PO LETIH IN STAROSTNIH SKUPINAH osnovna varianta, (Vir: Eurastat)

PROJEKCIJE PREBIVALSTVA SLOVENIJE PO LETIH IN STAROSTNIH SKUPINAH, osnovna varianta (Vir: Eurostat)

»Green Paper Confronting demographic change: a new solidarity between generations«
(Odziv na demografske spremembe: nova solidarnost med generacijami)

«http://ec.europa.eu/employment_social/news/2005/mar/comm2005-94_en.pdf»

NAGLO NARAŠČANJE DELEŽA TRETJE GENERACIJE, ZLASTI NAJSTAREJŠIH LJUDI, KI POTREBUJEJO VELIKO POMOČI

- Med leti 2010 in 2030 se bo število starih nad 80 let dvignilo za 57%.
- V deželah evropske kulture je danes trikrat več starega prebivalstva, kakor ga je bilo v času mladosti današnjih starih ljudi.

ODPOVEDOVANJE DRUŽINE PRI SKRBI ZA STARE LJUDI

- V razvitem svetu potrebuje 25% ljudi, ki so stari nad 60 let, pomoč pri vsakdanji oskrbi, in sicer okrog 15% sorazmerno malo pomoči, okrog 10% pa veliko oskrbe in nege.
- Razpad tradicionalne družine – mesto starih ljudi v družini – razvoj institucionalne skrbi za stare ljudi

takole pa na stara leta.wmv

EUROBAROMETER 2009

- Vsak četrty Slovenec meni, da so stari ljudje breme za družbo
- Grožnja za medgeneracijsko povezovanje
- 1/3 vprašanih meni, da vlada dovolj naredi za medgeneracijsko povezovanje

EUROBAROMETER

Vprašani pogrešajo:

- večjo iniciativo lokalnih oblasti in javnih centrov,
- ni namenjene dovolj pozornosti v šolah.

1. Večina starih ljudi po 65. letu je slabotnih in bolehnih.

DA

NE

2. Stari ljudje so pogosto zmedeni in pozabljivi

DA

NE

3. Stari ljudje so po večini osamljeni in izolirani od zunanjega sveta

DA

NE

4. Večina starejših je revnih, predstavljajo finančno breme za družbo in so neproduktivni

DA

NE

5. Stari ljudje se osebnostno spremenijo

DA

NE

6. Stari ljudje živijo le v preteklosti

DA

NE

STEREOTIPI O STAROSTI IN STARIH LJUDEH

Prevladujoči stereotipi ali predsodki o starosti in starih ljudeh so v glavnem vezani na naslednjih **pet lastnosti**:

- vsi starejši ljudje so si med seboj podobni,
- stari ljudje so senilni,
- so konservativni,
- so neproduktivni in so izkoriščevalski.

Tako so stari ljudje pogosto prikazani v medijih, filmih, v smešnicah, slovstvu, tako jih opisujejo ljudje v pogovorih.

Dove® believes in pro•age™, not anti-age

Dove® wants to instill a new attitude in the anti-aging category – from negative and fear-driven to affirmative and hope-driven. In doing so, we hope to encourage and inspire more women to see the potential that lies within their skin and hair. And themselves. Dove® pro-age™ is our commitment to women who are entering the most exciting stage of their lives.

87% of women believe they are too young to be old...

- ☛ read the Dove global study on beauty and age
- ☛ NEW! ways to explore mind, body and spirit

- Kot vsi stereotipi so tudi starostni stereotipi pomanjkljivi, ker pretiravajo, posplošujejo in pogosto sploh ne ustrezajo resnici.
- Ne samo, da enostransko in nepravilno stigmatizirajo starega človeka, temveč tudi vplivajo na njegovo doživljanje in vedenje.
- Ljudje se zlahka počutijo starejše, kot so v resnici.

RABA BESEDE STAR

- govorimo o STAREJŠIH LJUDEH in domovih za STAREJŠE OBČANE s čimer želimo omiliti starost starih ljudi.
- govorimo tudi o OSTARELIH, čeprav z besedo označujemo stanje, videz in pojav nekega človeka ali stvari.

KAKO NAPREJ?

- Pred sedanjo družbo je postavljena naloga, ki zahteva drugačno sprejemanje obdobja staranja in starosti kot smo ga bili vajeni do sedaj.
- Različna življenjska obdobja, ki smo jih do sedaj definirali na osnovi starosti, danes tej delitvi ne ustrezajo več.

ZAKLJUČEK

Ni važno koliko, temveč kako živimo.

P.J.Bailey

